

Boerderijnummer	2.3.058
Erfnaam	Brunshorst/Pot
Oudste vermelding	ca 1875
Huidig adres	Gelselaarseweg 5

Historie boerderij

Deze boerderij werd omstreeks 1875 gesticht door Hendrikus Brunshorst (*1828) afkomstig van het nabijgelegen Broekgerrit en in 1869 getrouwd met Anthonia Heuman (*1828). Anthonia was geboren op de Baas in Stokkum (2.3.150).

De boerderij ging direct zo'n 7½ ha grond omvatten, afkomstig van Broekgerrit. Hiervan gingen echter in 1884 weer 2 ha terug naar een broer en zuster van Brunshorst.

De boerderij werd in 1894 eigendom van de koopman Jacob Elzas in Winterswijk.

Een kleine 25 jaar later werd ze echter weer teruggekocht door Hendrik Jan Brunshorst, wiens weduwe huis en 3½ ha grond in 1962 overdeed aan Albert Jan Hondeveld. Albert Jan kocht er in 1967 2½ ha bij van buurman Wannink (2.3.055).

Bewoning

Hendrikus Brunshorst (*1828) in 1869 getrouwd met **Anthonia Heuman** (1828-1894). Anthonia bracht bij het huwelijk haar dochter **Gerritdina Heuman** (*1854) mee. Deze bleef ongehuwd maar kreeg in 1888 wel een zoon **Hendrikus** (ovl. 1928).

De enige zoon van Hendrikus en Anthonia, **Hendrik Jan Brunshorst** (*1869) trouwde op hoge leeftijd, op 15-05-1931 (toen de inwonende achterneef en nicht op 40- en 77-jarige leeftijd waren overleden en hij alleen kwam te staan) met de ook al op jaren zijnde **Janna Jolink** (1872-1965), weduwe van Gerrit Hendrik Hondeveld op Hondealbert (2.2.295).

Toen Hendrik Jan in 1949 overleed nam zijn weduwe, Janna Jolink wier beide huwelijken kinderloos waren gebleven, een neef van haar eerste man, **Albert Jan Hondeveld** (*1919) met z'n gezin bij zich in. Albert Jan, op 22-08-1936 op 16-jarige leeftijd getrouwd met **Hendrika Johanna Knopers** (*1917) van Plechtjan, had tot dan gewoond in een noodwoning aan de Rijssenseweg 45 in Markelo. In 1972 verhuisden Albert Jan en z'n vrouw naar een nieuwe woning die naast de boerderij werd gebouwd. Zoon **Herman Hondeveld** (*1941), die in 1961 trouwde met **Hetty Weging**, werd toen de boer op Brunshorst. Waarschijnlijk de laatste omdat hun beide kinderen zijn uitgevlogen.

Een raar heerschap

Hendrik Jan Brunshorst van de Pot was, wat men noemde, een raar heerschap. Hij bleef tot z'n 62^e jaar vrijgezel en trouwde toen nog, zoals hiervoor al vermeld, met de eveneens op jaren zijnde Janna Jolink. Dat zij, ondanks de vele waarschuwingen, toch deze stap zette heeft ze later moeten bezuren. Nog geen jaar nadat ze elkaar het jawoord hadden gegeven deed ze, ten einde raad, aangifte bij de politie wegens mishandeling. Als reactie daarop werd ze door haar man (tijdelijk) buiten de deur gezet. Met geen der burens kon Brunshorst overweg. Dit liet hij duidelijk blijken door luidkeels deze mensen uit te schelden en ze te beschuldigen van hoe ze hem hadden kapot gemaakt. Altijd droeg hij de greep bij zich, meer om er mee te dreigen dan om te gebruiken voor de werkzaamheden waarvoor het bedoeld is. Ook was hij, op zijn manier, fel gekant tegen het zogenaamde grootkapitaal. "Zwanenburg en Oss det bint lilluke smiegels!", placht hij steeds luidkeels te schreeuwen. Hij doelde daarbij op het bedrijf Zwanenburg in Oss. Dat Oss een plaatsnaam is, was niet tot hem doorgedrongen. Hoewel hij met bijna iedereen in onmin leefde waren vreemd genoeg vreemdelingen altijd bij hem welkom. Scharenslijpers, lompenkooplieden, kortom allen die geen vaste woon- of verblijfplaats hadden, konden bij hem overnachten. Ook hielden Hendrik Jan en Janna bij tijd en wijle kostgangers. Om er maar enkele te noemen:

't Zuurtje, Haansman en de Kuper. De Kuper, volgens de burgerlijke stand Nieuwenhuis, kon niet van de sterke drank afblijven. Iets waaraan, naar z'n eigen zeggen, Brunshorst een vreselijke hekel had. Hij werd dan ook met geweld buiten de deur gezet en mocht, in tegenstelling tot Janna, niet weer terugkomen. De Kuper zocht z'n heil bij de gemeentelijke autoriteiten in Markelo.

Gemeenteveldwachter van Hemert werd door de burgemeester met het onaangename karweitje opgezadeld om Brunshorst te sommeren zijn kostganger weer in huis te nemen. Na een scheldkanonnade vooraf werd de veldwachter mishandeld, althans een poging daartoe. Brunshorst moest zich hiervoor bij de rechtbank te Almelo verantwoorden. In het rechtbankverslag, dat bijna woordelijk in de krant van 22 november 1935 werd gepubliceerd valt te lezen hoe Brunshorst, in het dialect, de rechter van repliek diende. Het vonnis luidde 10 dagen zitten of 10 gulden boete. Brunshorst werd op latere leeftijd blind en raakte mede daardoor op den duur uitgeraasd.

Fotonrs op beeldbank
AIII.W-01900 en 01901